

بسمه تعالی

دستورالعمل استفاده از موارد استثنا برای انطباق صلاحیت فنی با شغل در صورت کمبود تعداد اعضای واجد شرایط

مقدمه:

این دستورالعمل در اجرای مواد ۴، ۲۹ و ۳۱ قانون نظام مهندسی معادن، ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی آن، دستورالعمل ها و شرح شغل های مصوب؛ در صورت عدم تکافوی تعداد دارندگان پروانه اشتغال با صلاحیت فنی متناسب با درجه فعالیت های معدنی در سطح استان تهیه شده است. سازمان نظام مهندسی معادن استان ها می توانند با حفظ اولویت دارندگان پروانه اشتغال، با هماهنگی ادارات کل صنعت، معدن و تجارت استان ها و تنظیم صورت جلسه، از شرایط استثنا طبق این دستورالعمل استفاده کنند. این صورت جلسه که باید مستند به آمار تعداد فعالیت های معدنی استان و تعداد اعضای واجد شرایط سازمان نظام مهندسی معادن استان اعم از شاغل تمام وقت، شاغل پاره وقت و غیر شاغل باشد، لازم است آخرین ماه هر سال برای سال بعد تنظیم شود و تصویری از صورت جلسه برای معاونت معادن و فرآوری مواد وزارت صمت و سازمان نظام مهندسی معادن ایران ارسال شود تا در سامانه سنم لحاظ گردد. حفظ اولویت برای دارندگان پروانه اشتغال متناسب، توازن در اشتغال و توزیع متعادل خدمات مهندسی بین اعضای استان، بر عهده سازمان نظام مهندسی معادن استان می باشد. مسئولیت نظارت کامل بر اجرای این دستورالعمل در راستای اجرای دقیق مقررات ابلاغی وزارت بر عهده اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان است.

فصل ۱- مسئول فنی معدن

ماده ۱- برای معادن درجه ۴ (به استثنای معادن زیرزمینی زغالسنگ) و مجوزهای برداشت (تا سقف ۱۰۰ هزار مترمکعب در سال برای شن و ماسه و منابع قرضه برای فعالیت های عمرانی و تا سقف ظرفیت معادن درجه ۴ برای سایر مواد معدنی)، اختصاص مسئول فنی به صورت پاره وقت، به شرح زیر بلامانع است:

حضور مسئول فنی در هر معدن، حداقل دو بار در هفته و تعرفه حق الزحمه برای کسر از ظرفیت اشتغال، معادل ۱۰P در ماه برای هر معدن یا مجوز تعیین می شود.

۱-۱- اعضای دارای پروانه اشتغال در رسته استخراج معدن (با هر پایه)، می توانند مسئولیت فنی معدن را مطابق با ردیف ۸

جدول ذیل بند ۱-۷ دستورالعمل چگونگی تایید حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال مصوب ۱۴۰۱/۱۲/۰۸

مشروط بر داشتن ظرفیت اشتغال، بپذیرند.

۲-۱- مسئول فنی معادن زغالسنگ درجه ۴، به صورت تمام وقت است.

ماده ۲- برای معادن شن و ماسه درجه ۳ استفاده از اعضای دارای پروانه اشتغال در رسته استخراج معدن با پایه حداقل ۳ بلامانع است.

ماده ۳- استفاده از اعضای دارای پروانه اشتغال در رسته استخراج با یک پایه پایین تر از درجه معدن به صورت تمام وقت در صورت داشتن ۲ سال سابقه کار در آن معدن یا در معدن مشابه (با ارائه مدارک مستند به بیمه) بلامانع است.

ماده ۴- اعضای دارای پروانه اشتغال در رسته کانه آرای و فرآوری مواد معدنی با مدرک تحصیلی کارشناسی رشته مهندسی معدن در صورت داشتن ظرفیت اشتغال و سپری کردن دوره های آموزشی مندرج در ماده ۷ این دستورالعمل می توانند مسئولیت فنی تمام وقت یک معدن درجه ۳ (با پایه حداقل ۲) یا درجه ۴ (با پایه حداقل ۳) را بپذیرند.

ماده ۵- اعضای کارورز غیر شاغل با رشته مهندسی معدن (گرایش استخراج برای ورودی های قبل از سال ۱۳۹۰، انتخاب بسته استخراج برای ورودی های سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸ و بدون گرایش و بسته برای ورودی های ۱۳۹۸ به بعد) می توانند مسئولیت فنی

تمام وقت یک معدن روباز درجه ۴ (به استثنای معدنی که نیاز به آتشباری دارند)، مشروط بر داشتن ظرفیت اشتغال و سپری کردن دوره‌های آموزشی مطابق ماده ۷ این دستورالعمل را بپذیرند.

ماده ۶- اعضای کارورز رشته زمین‌شناسی یا معدن با گرایش‌های غیر از استخراج معدن، در صورت داشتن ظرفیت اشتغال و سپری کردن دوره های آموزشی مندرج در ماده ۷ این دستورالعمل می‌توانند مسئولیت فنی تمام وقت یک معدن درجه ۴ (به استثنای معدنی که به آتشباری نیاز دارند و معدن سنگ تزئینی)، یا مجوز برداشت شن و ماسه رودخانه ای و مخلوط کوهی (تا سقف ظرفیت معدن درجه ۴) را بپذیرند.

ماده ۷- دوره‌های آموزشی مورد نیاز برای استفاده از شرایط مندرج در مواد ۴ الی ۶ به شرح جدول ۱ بوده که عضو با توجه به رسته، پایه، شغل ارجاعی و تشخیص سازمان نظام مهندسی معدن استان موظف به گذراندن ۵ دوره می‌باشد به‌نحوی که ۳ دوره از بین دروس ستاره‌دار انتخاب شود.

جدول ۱- عناوین دوره‌های آموزشی مطابق با مواد ۴ الی ۶ دستورالعمل

ردیف	گروه واجد شرایط	عناوین دوره‌های آموزشی
۱	ماده ۴	۱- مسئولین فنی معدن* ۲- اصول استخراج معدن شن و ماسه ۳- اصول بازگشایی و استخراج معدن سطحی* ۴- آشنایی با قوانین معدنی ۵- آشنایی با فرآیند تولید شن و ماسه ۶- ایمنی کار و مقررات امداد و نجات در معدن* ۷- ایمنی کار با ماشین‌آلات معدنی ۸- آشنایی با GPS و نحوه کار با آن ۹- مقررات مواد منفجره و آتشباری ۱۰- آتشباری در معدن ۱
۲	مواد ۵ و ۶	۱- آشنایی با قوانین معدنی و حرفه‌ای (بیمه، مالیات و ...) * ۲- مسئولین فنی معدن* ۳- ایمنی کار با ماشین‌آلات معدنی ۴- HSE در فعالیتهای استخراجی (نشریه‌های ۶۶۹ و ۴۹۸)* ۵- اصول استخراج شن و ماسه ۶- اصول بازگشایی و استخراج معدن سطحی ۷- زمین‌شناسی اقتصادی مقدماتی کانسارهای استان ۸- مبانی متره و برآورد در معدن ۹- مباحث ویژه

تبصره: در صورت عدم تکافوی دارندگان پروانه اشتغال در رسته استخراج، رعایت ترتیب انجام مواد ۱ الی ۶ الزامی است.

فصل ۲- مسئول فنی اکتشاف

ماده ۸- استفاده از اعضای با یک پایه پروانه اشتغال پایین‌تر (رسته پی‌جویی و اکتشاف) از درجه متناسب با محدوده معدنی در گروه‌های مواد معدنی ۱ الی ۵ در صورت داشتن ۲ سال سابقه کار در مواد معدنی مشابه (بر اساس سابقه ارجاع در سازمان استان) به عنوان مسئول فنی عملیات اکتشاف بلامانع است.

ماده ۹- برای فعالیتهای اکتشافی درجه ۴ استفاده از اعضای کارورز سازمان با گرایش تحصیلی مهندسی اکتشاف معدن (گرایش اکتشاف برای ورودی‌های قبل از سال ۱۳۹۰، انتخاب بسته اکتشاف برای ورودی‌های سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸ و بدون گرایش و

بسته برای ورودی‌های ۱۳۹۸ (به بعد) و زمین‌شناسی در صورت سپری کردن دوره‌های آموزشی مندرج در ماده ۱۰ به عنوان مسئول فنی اکتشاف یک محدوده بلامانع است.

تبصره: در صورت عدم تکافوی دارندگان پروانه اشتغال در رشته پی جویی و اکتشاف، رعایت ترتیب انجام مواد ۸ و ۹ الزامی است.

ماده ۱۰- دوره‌های آموزشی مورد نیاز برای استفاده از شرایط مندرج در ماده ۹ به شرح جدول ۲ بوده که عضو با توجه به شغل ارجاعی و تشخیص سازمان نظام مهندسی معدن استان موظف به گذراندن ۵ دوره می‌باشد به نحوی که ۳ دوره از بین دروس ستاره‌دار انتخاب شود.

جدول ۲- عناوین دوره‌های آموزشی مطابق با ماده ۹ دستورالعمل

ردیف	گروه واجد شرایط	عناوین دوره‌های آموزشی
۱	ماده ۹	۱- آشنایی با قوانین معدنی و حرفه‌ای (بیمه، مالیات و ...) ۲- مسئولین فنی اکتشاف* ۳- مبانی زمین‌شناسی و اکتشافات کاربردی* ۴- روش‌های تجزیه و آنالیز نمونه‌های معدنی ۵- HSE در فعالیتهای اکتشافی ۶- زمین‌شناسی اقتصادی مقدماتی کانسارهای استان ۷- نمونه‌برداری عمومی ۸- نقشه‌خوانی، برداشت و تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی بزرگ‌مقیاس* ۹- مباحث ویژه

فصل ۳- نقشه‌برداری

ماده ۱۱- برای انجام عملیات نقشه‌برداری در طرح‌های اکتشافی و تهیه نقشه وضعیت موجود معدن، در صورت کمبود تعداد اعضای نقشه‌بردار با پایه متناسب با درجه فعالیت، استفاده از نقشه‌بردار با یک پایه پایین‌تر و برای فعالیت‌های درجه ۴ استفاده از اعضای کارورز نقشه‌برداری بلامانع است.

ماده ۱۲- دوره‌های آموزشی مورد نیاز برای استفاده از شرایط مندرج در ماده ۱۱ (برای کارورزان) به شرح جدول ۳ بوده که عضو با توجه به شغل ارجاعی و تشخیص سازمان نظام مهندسی معدن استان موظف به گذراندن ۵ دوره می‌باشد به نحوی که ۳ دوره از بین دروس ستاره‌دار انتخاب شود.

جدول ۳- عناوین دوره‌های آموزشی مطابق با ماده ۱۱ دستورالعمل

ردیف	گروه واجد شرایط	عناوین دوره‌های آموزشی
۱	ماده ۱۱	۱- نقشه‌برداری معدنی* ۲- کاربرد GIS در معدنکاری* ۳- آموزش نرم‌افزار AutoCAD و Map3D* ۴- مبانی معدنکاری ۵- آشنایی با قوانین معدنی و حرفه‌ای ۶- HSE در معدن و صنایع معدنی ۷- آموزش نرم‌افزار Surfer ۸- نقشه‌برداری مسیر جاده‌های معدنی

فصل ۴- مسئول فنی واحدهای کانه‌آرایی، فرآوری و صنایع معدنی

ماده ۱۳- به منظور بکارگیری مسئول فنی در واحدهای کانه‌آرایی، فرآوری و صنایع معدنی رعایت اولویت‌بندی در هر رشته مطابق با آخرین کدهای آیسک مشمول بکارگیری مسئول فنی الزامی است. تا زمانی که تعداد دارندگان پروانه اشتغال در رشته کانه‌آرایی و فرآوری و رشته متالورژی استخراجی به حد کفایت نرسیده باشد، انطباق درجه شغل با پایه عضو دارای پروانه اشتغال ضرورت نداشته و هم‌چنین استفاده از اعضای کارورز سازمان که از نظر رشته و گرایش تحصیلی هم‌راستا با فعالیت مورد نظر باشد بلامانع است. تشخیص تناسب شغل با رشته و گرایش تحصیلی به عهده کمیته تشخیص صلاحیت استان است.

ماده ۱۴- دوره‌های آموزشی مورد نیاز برای استفاده از شرایط مندرج در ماده ۱۳ (برای کارورزان) به شرح جدول ۴ بوده که عضو با توجه به شغل ارجاعی و تشخیص سازمان نظام مهندسی معدن استان موظف به گذراندن ۵ دوره از زمانی که وزارت صمت سپری کردن این دوره‌ها را لازم بداند الزامی می‌باشد. لازم به ذکر است که باید ۳ دوره از بین دروس ستاره‌دار انتخاب شود.

جدول ۴- عناوین دوره‌های آموزشی مطابق با ماده ۱۳ دستورالعمل

رشته تحصیلی	عنوان دوره	گروه واجد شرایط	ردیف
کانه آرایی و فرآوری	مسئول فنی صنایع معدنی*	ماده ۱۳	۱
	<i>HSE</i> در صنایع معدنی*		۲
	نمونه‌برداری و آماده‌سازی نمونه*		۳
	آشنایی با قوانین معدنی و صنایع معدنی		۴
	فرآیند تولید سیمان، آهک و گچ		۵
	فرآیند تولید و دانه‌بندی شن و ماسه		۶
	انواع آجر و روش‌های تولید آن		۷
	فرآوری سنگ‌های تزئینی و نما		۸
متالورژی	مسئول فنی صنایع معدنی*		۹
	<i>HSE</i> در صنایع معدنی*		۱۰
	نمونه‌برداری و آماده‌سازی نمونه*		۱۱
	آشنایی با قوانین معدنی و صنایع معدنی		۱۲
	فرآیند تولید سیمان، آهک و گچ		۱۳
	انواع آجر و روش‌های تولید آن		۱۴
	فرآیند تولید کاشی و سرامیک		۱۵
	فرآیند تولید شیشه		۱۶

فصل ۵- سایر موارد

ماده ۱۵- برای سایر مواردی که در این دستورالعمل پیش‌بینی نشده، لازم است موضوع به تفصیل و با جزئیات کامل به سازمان نظام مهندسی معدن ایران گزارش شود تا پس از بررسی در "کمیته تدوین دستورالعمل‌ها"، درباره آن اعلام نظر شود.

این دستورالعمل در ۵ فصل، ۱۴ ماده و دو تبصره در مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۵ به تصویب کمیته تدوین دستورالعمل‌ها رسیده و در مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۲ با تایید وزارت صمت ابلاغ شده است. ضمناً یک ماده تحت عنوان ماده ۶ پس از تصویب در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۱/۲۰ کمیته تدوین دستورالعمل‌ها به آن اضافه و در مورخ ۱۴۰۳/۱/۲۹ با تایید وزارت صمت، این ماده نیز ابلاغ شده است.